

Slotconclusies Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

6 november 2025

Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland

De partijen,

het land Aruba, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, mevrouw Gerlien Croes, hierna te noemen: Aruba

en

het land Curaçao, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, de heer Sithree Van Heydoorn, hierna te noemen: Curaçao

en

het land Sint Maarten, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport, mevrouw Melissa Gumbs, hierna te noemen: Sint Maarten

en

de Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de heer Gouke Moes, hierna te noemen: Nederland,

Komen het volgende overeen:

Strategic Education Alliance (SEA)

Algemeen

- De ministers nemen kennis van de voortgang van de uitvoering van de prioriteiten binnen het SEA programma. Zij concluderen dat ondanks de succesvolle start van onder andere Caribbean Academic Foundation Year (CAFY), Koninkrijksbeurzen en de

Arbeidsmarktanalyses, enkele prioriteiten nog in ontwikkeling zijn en dat voor een kwalitatief goede afronding aanvullende tijd wordt voorzien.

- De ministers besluiten derhalve het SEA-programma te verlengen tot en met 31 december 2028, teneinde de realisatie van alle prioriteiten te waarborgen, de continuïteit van de opzet en opbrengsten na afloop van de programmaperiode structureel te verankeren en in deze periode de studiesucces-bevorderende activiteiten te borgen binnen de reguliere organisatie van het onderwijs.
- Voor de verlenging van het SEA programma zal in het Ministerieel Vierlandenoverleg in 2026 de onderlinge regeling worden verlengd, waarin in ieder geval de begroting tot en met 2028 en de beschikbaarstelling van minimaal 1 fte voor het programmateam door elk van de landen zal worden opgenomen.
- De ministers verzoeken het programmateam SEA de prioriteit te leggen bij de uitvoering van de nog niet of deels gestarte prioriteiten de Studiesucces-Voortgangsmonitor, het Caribisch Decanennetwerk, de implementatie van het Caribbean Academic Foundation Year (CAFY) voor Bonaire en de verdere opvolging van de Arbeidsmarktanalyses.

Caribbean Academic Foundation Year (CAFY)

- De ministers complimenteren het SEA programmateam met de voortgang van de CAFY-activiteiten en tevens bedanken zij de betrokkenen op Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba voor de succesvolle start van de CAFY-programma's op niveau van hoger onderwijs en beroepsonderwijs op de Bovenwindse eilanden.
- Rekening houdend met vergelijkbare bestaande initiatieven op Bonaire, vragen de ministers het programmateam SEA de mogelijkheden van een samenhangend CAFY-programma op Bonaire te verkennen.

Arbeidsmarktanalyses

- De ministers bedanken het programmateam SEA voor het rapport over de uitkomsten van de validaties van de arbeidsmarktanalyses.
- De ministers vragen het programmateam SEA om samen met de Caribische platforms, Raad Onderwijs Arbeidsmarkt (ROA) - Caribisch Nederland, Platform Education & Labor (PEL) Aruba, ROA-Curaçao, Platform Samenwerking Onderwijs en Arbeidsmarkt en de nog op te richten ROA Sint Maarten, op basis van de uitkomsten van de validaties te verkennen hoe kennisuitwisseling tussen de platforms voor een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt mogelijk is en hiervoor een plan van aanpak op te stellen en aan de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg voor te leggen.
- De Ministers erkennen dat er duidelijke raakvlakken zijn tussen het thema aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en het vraagstuk van brain gain; dit zal derhalve bij het onderwerp brain gain/brain circulation nader worden vormgegeven.

Studiesucces Voortgangsmonitor

- De ministers hebben begrip voor de juridische complexiteit rondom het verzamelen van data over het studiesucces van Caribische studenten en stemmen in met de wijziging in naam en opzet van het Studentvolgsysteem naar een Studiesucces Voortgangsmonitor op vrijwillige basis.
- De ministers vragen aan het programmateam SEA hiervoor een plan van aanpak inclusief begroting op te stellen en aan de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg voor akkoord voor te leggen, zodat de eerste gegevens vanaf september 2026 kunnen worden verzameld.

Caribische Decanennetwerk

- De ministers nemen kennis van de oprichting en voortgang van het Caribische decanennetwerk om schooldecanen verder te professionaliseren. Zij vragen het netwerk een actie-agenda op te stellen voor kennisuitwisseling tussen decanen over studiesucces van Caribische studenten en deze voor akkoord voor te leggen aan de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg.

Koninkrijksbeurzen

- De ministers waarderen de aanpassingen in de regeling om de Koninkrijksbeurzen meer toegankelijk te maken voor studenten van Sint Maarten en Caribisch Nederland en zien de uitkomsten van de evaluatie bij het volgende Ministerieel Vierlandenoverleg tegemoet.

Adviescommissie SEA

- De ministers bedanken de Adviescommissie SEA voor hun advies over de evaluatie van het SEA programma, dat als input zal dienen voor de uitvoering van de evaluatie aan het einde van de programmaperiode van SEA.
- De ministers vragen de Adviescommissie SEA om vóór het Ministerieel Vierlandenoverleg in 2026 een concreet advies uit te brengen op welke wijze de activiteiten van SEA vanaf 2029 duurzaam kunnen worden geborgd.

Braingain

- De ministers erkennen het belang van het stimuleren van braingain en brain circulation en benadrukken de noodzaak van een integrale aanpak met de stakeholders zoals geadviseerd door de Adviescommissie SEA.
- De ministers gaan akkoord met het instellen van een werkgroep, bestaande uit een lid van elk land van de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg en een lid van programmateam SEA. De werkgroep stelt een werkplan op voor het onderwijsdeel, in afstemming met het Bestuurlijk Overleg en voortbordurend op de validaties van de arbeidsmarktanalyses en het adviesrapport van de Adviescommissie SEA. Als onderdeel hiervan wordt samen met BZK/TWO en de Adviescommissie SEA voor 1 juli 2026 een fysieke werksessie georganiseerd.

Zorgcapaciteit

- De ministers steunen de aanstelling van de programmamanager zorgcapaciteit Caribisch gebied door de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Volksgezondheid, Welzijn en Sport van Nederland tot en met 2028.
- De ministers verlenen de programmamanager medewerking waar nodig. De voortgang zal middels de ambtelijke Vierlandenoverleggen van Onderwijs en Volksgezondheid worden gemonitord.

Caribbean Higher Education Council of the Kingdom of the Netherlands (CHECK) en Caribbean Vocational Education Council of the Kingdom of the Netherlands (CVECK)

- De ministers spreken hun waardering uit over de samenwerking van de vier hoger onderwijsinstellingen binnen CHECK en verwelkomen het initiatief van de Caribische onderwijsinstellingen in het beroepsonderwijs om samen te werken in CVECK.
- De ministers complimenteren CHECK met de voortgang van de gezamenlijke leerstoel Doorwerking van het slavernijverleden.
- De ministers vragen aan het Bestuurlijk Overleg om samen met het programmateam SEA de samenwerking tussen de Caribische platforms CVECK en CHECK enerzijds en de Europees Nederlandse consortia op mbo-, hbo- en wo-niveau anderzijds te borgen.

Samen opleiden/Kibrahacha

- De ministers stemmen in met de onderlinge regeling voor de periode 2025 – 2031. De afspraken hierover worden door de ministers vastgesteld met ondertekening van de onderlinge regeling. Zij vragen de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg de inhoudelijke en financiële voortgang verder te monitoren.
- Daarnaast gaan de ministers akkoord met het voorstel voor de aanwijzing van een nieuwe penvoerder voor de subsidieaanvraag.
- De Ministers van Sint Maarten en Nederland inventariseren de behoefte aan het samen opleiden en professionaliseren van docenten op de Bovenwindse eilanden, rekening houdend met de verschillen in de onderwijstaal en het onderwijssysteem. De uitkomsten hiervan worden tijdens het Ministerieel Vierlandenoverleg in 2026 gedeeld.

NVT

- De ministers bedanken de werkgroep voor het opstellen van het actieplan en het herijken van het activiteitenplan. Zij gaan akkoord met deze plannen ter afronding van de werkzaamheden van de werkgroep NVT 2023-2025.
- De ministers vragen de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg de voortgang van de activiteiten te monitoren.
- Daarnaast vragen de ministers de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg om op basis van de uitkomsten van de geplande evaluatie, de behoefte aan samenwerking op taal in een breder perspectief te verkennen.

Rode draden doorlichting

- De ministers nemen kennis van de zelfstandige voortzetting van de werkgroepen. De ministers verlenen de werkgroep decharge voor de uitgevoerde werkzaamheden.

Cultuureducatie

- De ministers nemen kennis van de stand van zaken en vragen de werkgroep, met Aruba als trekker, het proces voort te zetten en de begroting en het actieplan in de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg voor te leggen.

Immaterieel Cultureel Erfgoed (ICH)

- De ministers complimenteren de werkgroep met de voortzetting van de activiteiten. Zij spreken hun steun uit voor een gezamenlijke nominatie voor het UNESCO register en vragen de werkgroep deze nominatie voor te leggen in de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg.
- De ministers stemmen in met het voorstel voor de nominatie procedure, inclusief begroting, en committeren zich aan de verdere implementatie hiervan.

Onderwaterarcheologie

- De ministers nemen kennis van de voortgang en de omvang van de wetgevingstrajecten.
- De ministers waarderen de samenwerking binnen het Koninkrijk op het verbeteren van capaciteitsversterking op erfgoed onder water.

Cultuurfonds

- De ministers nemen kennis van de voorbereiding van het Caribisch Cultuurfonds en vragen de werkgroep, met Aruba als trekker, uiterlijk 15 april 2026 de juridische verkenning af te ronden en een voorstel voor de oprichting van het Cultuurfonds aan de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg voor te leggen.
- De ministers onderzoeken, in lijn met de eerdere afspraak, de financiële bijdrage die zij leveren en zetten zich in voor het reserveren van financiële middelen.

Koloniale Collecties

- De ministers onderschrijven het belang van de Koninkrijksbrede werkgroep, die zal werken aan de gezamenlijke inrichting van een proces rondom museale samenwerking en teruggave van koloniale collecties en vragen de Stuurgroep van het Vierlandenoverleg dit te monitoren.
- De ministers ondersteunen het initiatief om in overleg met de museale en erfgoed sector en andere belanghebbenden te komen tot een plan van aanpak voor museale samenwerking, collectiebeheer en het proces, in relatie tot de teruggave van koloniale collecties die ook aansluit bij voorziene acties van de eilanden in het kader van doorwerking slavernijverleden.